

Годишен финансов отчет

УД Компас Инвест АД

31 декември 2019 г.

Отчет за финансовото състояние

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Активи			
Машини, съоръжения и оборудване	5	24	23
Нематериални активи	6	34	1
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	8	278	277
Вземания от свързани лица	21.4	887	172
Други вземания	7	276	131
Пари и парични еквиваленти	9	3 910	2 800
Общо активи		5 409	3 404
Собствен капитал			
Акционерен капитал	10.1	300	300
Резерви	10.2	200	177
Натрупана печалба		1 660	1 461
Общо собствен капитал		2 160	1 938
Пасиви			
Задължения за данъци върху дохода		20	51
Задължения към доставчици		-	10
Задължения към доверители	11	3 218	1 398
Други задължения	12	10	7
Общо пасиви		3 249	1 466
Общо собствен капитал и пасиви		5 409	3 404

Съставил: _____
(Милена Александрова)

Изпълнителен директор: _____
(Ивайло Ангарски)

Председател на СД: _____
(Милена Александрова)

Дата: 25 март 2020 г.

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 25.03.2020 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество №173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита №203

Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Приходи от услуги	13	2 361	2 235
Разходи за материали		(12)	(10)
Разходи за външни услуги	14	(378)	(174)
Разходи за персонала	15	(577)	(516)
Разходи за амортизация	5; 6	(23)	(9)
Други разходи	16	(86)	(132)
Оперативна печалба		1 285	1 394
Финансови приходи	17	29	13
Финансови разходи	18	(3)	(2)
Други финансови позиции	19	(64)	7
Печалба преди данъци		1 247	1 412
Разходи за данъци	20	(125)	(141)
Печалба за годината		1 122	1 271
Друг всеобхватен доход		-	-
Общо всеобхватен доход за годината		1 122	1 271

Съставил: _____
(Милена Александрова)

Изпълнителен директор: _____
(Ивайло Ангарски)

Дата: 25 март 2020 г.

Председател на СД: _____
(Милена Александрова)

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 25.03.2020 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество №173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита №203

Отчет за промените в собствения капитал

	Акционен капитал '000 лв.	Законови резерви '000 лв.	Други резерви '000 лв.	Неразпределена печалба '000 лв.	Общо капитал '000 лв.
Салдо към 1 януари 2018 г.	300	30	53	944	1 327
Дивиденди	-	-	-	(660)	(660)
Сделки със собственици	-	-	-	(660)	(660)
Печалба за годината	-	-	-	1 271	1 271
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	1 271	1 271
Разпределение на печалбата за резерви	-	-	94	(94)	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	300	30	147	1 461	1 938
Салдо към 1 януари 2019 г.	300	30	147	1 461	1 938
Дивиденди	-	-	-	(900)	(900)
Сделки със собственици	-	-	-	(900)	(900)
Печалба за годината	-	-	-	1 122	1 122
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	-	1 122	1 122
Разпределение на печалбата за резерви	-	-	23	(23)	-
Салдо към 31 декември 2019 г.	300	30	170	1 660	2 160

Съставил: _____
(Милена Александрова)

Изпълнителен директор: _____
(Ивайло Ангарски)

Дата: 25 март 2020 г.

Председател на СД: _____
(Милена Александрова)

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 25.03.2020 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество №173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита №203

Отчет за паричните потоци

	Пояснения	2019 '000 лв.	2018 '000 лв.
Оперативна дейност			
Постъпления от договорни фондове	21	2 113	2 077
Постъпления от търговски контрагенти		14	71
Плащания към търговски контрагенти		(798)	(292)
Плащания към персонал и осигурителни институции	15	(533)	(481)
Плащания на данъци		(253)	(207)
Постъпления, свързани с финансираня	24	388	-
Други парични потоци, нетно		(53)	391
Нетен паричен поток от оперативна дейност		878	1 559
Инвестиционна дейност			
Постъпления/(плащания), свързани с доверително управление		1 931	2
Придобиване на нетекущи активи		(15)	-
Придобиване на нематериални активи	24	(430)	-
Постъпления, свързани с финансираня	24	388	-
Предоставени депозити	21	(700)	-
Плащания, свързани с операции с опции	19	(66)	-
Постъпления от лихви	17	20	20
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		1 128	22
Финансова дейност			
Плащания на дивиденди	22	(900)	(660)
Други финансови постъпления		-	3
Нетен паричен поток от финансова дейност		(900)	(657)
Нетна промяна в пари и парични еквиваленти			
Пари и парични еквиваленти в началото на годината		2 800	1 876
Печалба от валутна преоценка на пари и парични еквиваленти		4	-
Пари и парични еквиваленти в края на годината	9	3 910	2 800

Съставил: _____
(Милена Александрова)

Изпълнителен директор: _____
(Ивайло Ангарски)

Дата: 25 март 2020 г.

Председател на СД: _____
(Милена Александрова)

Заверил съгласно одиторски доклад от дата 25.03.2020 г.:

д-р Мариана Михайлова
Управител
РСМ БГ ООД
Одиторско дружество №173

д-р Мариана Михайлова
Регистриран одитор, отговорен за одита №203

Пояснения

1. Обща информация

Управляващо дружество „Компас Инвест“ АД (Дружеството) е създадено през 2006 г. на Учредително събрание от 15.04.2006г. с капитал в размер на 260 000 лева, разпределен в 260 000 броя обикновени, безналични поименни акции, всяка с номинал 1 лев. Дружеството получава разрешение за упражняване на дейността си съгласно своя Устав с решение на Държавната комисия по ценните книжа (ДКЦК 2006 г., а именно: управление на дейността на колективни инвестиционни схеми по смисъла на параграф 1, т.26 от ЗППЦК и на инвестиционни дружества от затворен тип. Съдебната регистрация на Дружеството става с решение на Софийски градски съд от 2006 г. Дружеството е учредено с основен капитал 260 000 лева, разпределен в 260 000 обикновени, безналични, поименни акции с право на глас и номинална стойност 1 (един) лев всяка. Дружеството е учредено без определен срок. Дружеството е регистрирано в търговския регистър на агенцията по вписвания с ЕИК 175194972.

На 23.01.2007 г. с решение на Общо събрание на акционерите, дружеството увеличава капитала от 260 000 лева на 300 000 лева чрез издаване на нови 40 000 броя обикновени безналични акции с право на глас с номинална стойност 1 лев всяка една. Към 31.12.2019 г. акционерната структура на дружеството е разпределена, както следва

- Ивайло Красимиров Ангарски – 3 броя акции
- Компас Капитал АД – 299 997 броя акции.

Съветът на Директорите на Дружеството е в състав: Ивайло Красимиров Ангарски – изпълнителен директор; Андрей Иванов Пърмов – член на СД и Милена Иванова Александрова – председател на СД. Дружеството се представлява едновременно от Ивайло Красимиров Ангарски и Милена Иванова Александрова.

Към 31.12.2019 г. численият състав на персонала е 16 души.

УД „Компас Инвест“ АД е със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Георг Вашингтон“ 19, ет.2.; тел.: (+ 359 2) 421 95 17 ; (+ 359 2) 421 95 18

Към 31 декември 2019 г. Дружеството организира и управлява следните колективни инвестиционни схеми от отворен тип:

- Договорен фонд „Стратегия“;
- Договорен фонд „Прогрес“;
- Договорен фонд „Евростабилност“;
- Договорен фонд „Компас Глобъл Трендс“
- Договорен фонд „Плюс“
- Договорен фонд „Компас Евроселект“
- Договорен фонд „Компас Фъндс Селект-21“

Към 31 декември 2019 година Дружеството няма открити клонове.

Крайният собственик е дружество „Компас Капитал“ АД.

2. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Дружеството е съставен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от Европейския съюз (МСФО, приети от ЕС). По смисъла на параграф 1, точка 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството, приложим в България, терминът „МСФО, приети от ЕС“ представляват Международните счетоводни стандарти (МСС), приети в съответствие с Регламент (ЕО) 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета.

Финансовият отчет е съставен в български лева, което е функционалната валута на Дружеството. Всички суми са представени в хиляди лева (хил. лв.) (включително сравнителната информация за 2018 г.), освен ако не е посочено друго.

Съветът на директорите носи отговорност за съставянето и достоверното представяне на информацията в настоящия финансов отчет.

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. е одобрен и приет от Съвета на Директорите на 25 март 2020 г.

Към датата на изготвяне на настоящия финансов отчет ръководството е направило преценка на способността на УД Компас Инвест АД да продължи своята дейност като действащо предприятие на база на наличната информация за предвидимото бъдеще. След извършения преглед на дейността на Дружеството Съветът на директорите очаква, че Дружеството има достатъчно финансови ресурси, за да продължи оперативната си дейност в близко бъдеще и продължава да прилага принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовия отчет.

3. Промени в счетоводната политика

3.1 . Нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, които са влезли в сила от 1 януари 2019 г.

Дружеството прилага следните нови стандарти, изменения и разяснения, които са влезли в сила тази година и са както следва:

МСФО 16 „Лизинг“, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

МСФО 16 „Лизинг“ заменя МСС 17 „Лизинги“, както и три разяснения: КРМСФО 4 „Определяне дали дадено споразумение съдържа лизинг“, ПКР 15 „Оперативен лизинг – стимули“ и ПКР 27 „Оценяване на съдържанието на операции, включващи правната форма на лизинг“.

Приемането на този нов стандарт води до признаване от Дружеството на актив с право на ползване и на свързаните с него лизингови задължения във връзка с всички предишни оперативни лизингови договори, с изключение на онези, които са идентифицирани като договори за активи с ниска стойност или с оставащ срок на лизинг по-малко от 12 месеца от датата на първоначалното прилагане.

Новият стандарт е приложен, използвайки модифицирания ретроспективен подход, като кумулативният ефект от приемането на МСФО 16 се признава в собствения капитал като корекция на началния баланс на неразпределена печалба за текущия период. Предходните периоди не са преизчислени.

За договори, сключени преди датата на първоначалното прилагане, Дружеството е избрало да приложи определението за лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4 и не е приложило МСФО 16 за договори, които преди това не са били идентифицирани като лизинг съгласно МСС 17 и КРМСФО 4.

Дружеството е избрало да не включва първоначалните преки разходи в оценката на актива с право на ползване за съществуващи оперативни лизингови договори към датата на първоначалното прилагане на МСФО 16, която е 1 януари 2019 г. Към тази дата, Дружеството също така е избрало да признае активите с право на ползване в размер, равен на лизинговото задължение, коригирано с всички предплатени или начислени лизингови плащания, които са съществували към тази дата.

Дружеството не е извършило преглед за обезценка на активите с право на използване към датата на първоначалното прилагане. Вместо това е възприело най-последната си историческата оценка за това дали определени лизингови договори са обременяващи непосредствено преди датата на първоначалното прилагане на МСФО 16.

На датата на преминаване към новия стандарт Дружеството е възприело за определени лизингови договори, които преди са били отчитани като оперативен лизинг и са с остатъчен срок на лизинговия договор по-малък от 12 месеца или са за наем на активи с ниска стойност, да се ползва облекченото преминаване към новия стандарт, съгласно което не се признават активи с право на ползване, а се отчита разход за лизинг по линейния метод за оставащия срок на договора.

За тези договори за лизинг, които преди са били класифицирани като финансов лизинг, активът с правото на ползване и лизинговото задължение са оценени със същите суми към датата на първоначалното прилагане на стандарта, с които са били съгласно МСС 17 непосредствено преди датата на първоначалното прилагане.

МСФО 9 „Финансови инструменти“ (изменен) - Предплащания с отрицателна компенсация, в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Измененията дават възможност на дружествата да оценяват определени финансови активи, които могат да бъдат изплатени предсрочно с отрицателно компенсиране, по амортизирана стойност или по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, вместо като финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата.

За да се отчита финансовият актив по амортизирана стойност, отрицателната компенсация трябва да е „разумна компенсация за предсрочно прекратяване на договора“ и активът следва да е „държан за събиране на договорните парични потоци“.

МСС 19 „Доходи на наети лица“ (изменен) – Промяна в плана, съкращаване или уреждане - в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Тези изменения изясняват счетоводното отчитане на конкретни промени в плана за дефинирани доходи, съкращаване или уреждане. Те потвърждават, че предприятията следва:

- да изчисляват разходите за текущ стаж и разходите за лихви, така че пенсионното задължение да се представи за оставащия период след датата

на изменението, съкращаването или уреждането на плана, като се използват актуализирани допускания след датата на промяната;

- да признават в печалбата или загубата като част от разходите за минал трудов стаж или като печалба / загуба от уреждането на задължението всяко намаление на излишъка, дори ако този излишък не е бил признат преди поради използването на „таван“ на актива.

КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“ – в сила от 1 януари 2019 г., приет от ЕС

Разяснението дава следните насоки за прилагане на изискванията на МСС 12 относно признаване и оценяване, когато има несигурност относно отчитането на данък върху дохода:

- предприятието следва да отрази ефекта от несигурността при отчитането на данъка върху дохода, когато не е вероятно данъчните власти да приемат извършеното счетоводно и данъчно третиране от страна на предприятието
- за остойностяване на несигурността следва да се използва или най-вероятният размер на задължението, или методът на очакваната стойност, в зависимост от това кой метод по-добре предвижда разрешаването на несигурността и;
- направените оценки и допускания трябва да бъдат преразглеждани, когато обстоятелствата са се променили или има нова информация, която засяга направените оценки.

Годишни подобрения на МСФО 2015-2017 г., в сила от 1 януари 2019 г., приети от ЕС

Тези изменения включват несъществени промени в:

- МСС 12 "Данъци върху дохода" - дружеството отчита всички данъчни последици от плащанията на дивиденди по един и същи начин.

Дружеството е приложило следните нови стандарти, изменения и разяснения към МСФО, разработени и публикувани от Съвета по международни счетоводни стандарти, които са задължителни за прилагане от годишния период, започващ на 1 януари 2019 г., но нямат съществен ефект от прилагането им върху финансовия резултат и финансовото състояние на Дружеството:

- МСС 28 "Инвестиции в асоциирани предприятия и съвместни предприятия" (изменен) – Дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия
- КРМСФО 23 „Несигурност относно отчитането на данък върху дохода“
- Годишни подобрения на МСФО 2015-2017

3.2. Стандарти, изменения и разяснения, които все още не са влезли в сила и не се прилагат от по-ранна дата от Дружеството

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2019 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Информация за тези стандарти и изменения, които имат ефект върху финансовия отчет на Дружеството, е представена по-долу.

Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

МСС 1 и МСС 8 (изменени) - Дефиниция на същественост, в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС

Целта на измененията е да се използва една и съща дефиниция на същественост в рамките на Международните стандарти за финансово отчитане и Концептуалната рамка за финансово отчитане. Съгласно измененията:

- замъгляването на съществената информация с несъществена има същия ефект като пропускането на важна информация или неправилното ѝ представяне. Предприятията решават коя информация е съществена в контекста на финансовия отчет като цяло; и
- „основните потребители на финансови отчети с общо предназначение“ са тези, към които са насочени финансовите отчети и включват „съществуващи и потенциални инвеститори, заемодатели и други кредитори“, които трябва да разчитат на финансовите отчети с общо предназначение за голяма част от финансовата информация, от която се нуждаят.

Концептуална рамка за финансово отчитане и изменения на позоваванията към нея, в сила от 1 януари 2020 г., все още не са приети от ЕС

СМСС е издал преработена концептуална рамка, която влиза в сила незабавно за Съвета в дейностите му, свързани с разработването на нови счетоводни стандарти. Тази рамка не води до промени в нито един от съществуващите счетоводни стандарти. Въпреки това, предприятията, които разчитат на концептуалната рамка при определяне на своите счетоводни политики за сделки, събития или условия на дейността си, които не са разгледани специално в конкретен счетоводен стандарт, ще могат да прилагат преработената рамка от 1 януари 2020 г. Тези предприятия ще трябва да преценят дали техните счетоводни политики са все още подходящи съгласно преработената концептуална рамка. Основните промени са:

- за да се постигне целта на финансовото отчитане се фокусира върху ролята на ръководството, което трябва да служи на основните потребители на отчетите
- отново се набляга на принципа на предпазливостта като необходим компонент, за да се постигне неутрално представяне на информацията
- дефинира се кое е отчитащото се предприятие, като е възможно да е отделно юридическо лице или част от предприятието
- преразглеждат се определенията за актив и пасив
- при признаването на активи и пасиви се премахва условието за вероятност от входящи или изходящи потоци от икономически ползи и се допълват насоките за отписване
- дават се допълнителни насоки относно различните оценъчни бази и
- печалбата или загубата се определят като основен показател за дейността на предприятието и се препоръчва приходите и разходите от другия всеобхватен доход да бъдат рециклирани през печалбата или загубата, когато това повишава уместността или достоверното представяне на финансовите отчети.

Към датата на одобрение на този финансов отчет са публикувани нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи вече стандарти, но не са влезли в сила

или не са приети от ЕС за финансовата година, започваща на 1 януари 2018 г., и не са били приложени от по-ранна дата от Дружеството. Не се очаква те да имат съществен ефект върху финансовите отчети на Дружеството. Ръководството очаква всички стандарти и изменения да бъдат приети в счетоводната политика на Дружеството през първия период, започващ след датата на влизането им в сила.

Промените са свързани със следните стандарти:

- МСФО 3 (изменен) – Определение за Бизнес в сила от 1 януари 2020 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 14 „Отсрочени сметки при регулирани цени“ в сила от 1 януари 2016 г., все още не е приет от ЕС
- МСФО 17 „Застрахователни договори“ в сила от 1 януари 2021 г., все още не е приет от ЕС

4. Счетоводна политика

4.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по-долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2. Представяне на финансовия отчет

Финансовият отчет е представен в съответствие с МСС 1 „Представяне на финансови отчети“ (ревизиран 2007 г.). Дружеството прие да представя отчета за всеобхватния доход в единен отчет.

В отчета за финансовото състояние се представят два сравнителни периода, когато Дружеството:

- а) прилага счетоводна политика ретроспективно;
- б) преизчислява ретроспективно позиции във финансовия отчет; или
- в) прекласифицира позиции във финансовия отчет.

Функционална валута на Предприятието и валута на представяне е българският лев. Финансовите отчети на Дружеството са изготвени и представени в хиляди български лева (хил. лв.). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Дружеството.

4.3. Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Дружеството се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си („функционална валута”).

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване във функционалната валута на Дружеството по официалния обменен курс за деня на сделката, обявен от Българска народна банка. Печалбите и загубите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута към края на отчетния период, се признават в печалбата или загубата.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв.

4.4. Приходи и разходи

Основните приходи, които Дружеството генерира, са свързани с управление на договорни фондове и приходи от доверително управление на индивидуални клиентски портфейли.

За да определи дали и как да признае приходи, Дружеството използва следните 5 стъпки:

1. Идентифициране на договора с клиент
2. Идентифициране на задълженията за изпълнение
3. Определяне на цената на сделката
4. Разпределение на цената на сделката към задълженията за изпълнение
5. Признаване на приходите, когато са удовлетворени задълженията за изпълнение.

Приходите се признават или в даден момент или с течение на времето, когато или докато Дружеството удовлетвори задълженията за изпълнение, прехвърляйки обещаните стоки или услуги на своите клиенти.

4.4.1. Предоставяне на услуги

Услугите, предоставяни от Дружеството, включват следните услуги и съответните им съставни задължения за изпълнение:

- Услуга по управление на дейността на колективни инвестиционни схеми, която се състои от едно задължение за изпълнение;
- Услуга по управление на портфейли на институционални инвеститори и индивидуални клиентски портфейли, която се състои от едно задължение за изпълнение.

Приход се признава с течение на времето на база изпълнение на отделните задължения за изпълнение. Дружеството отчита услугите като едно задължение за изпълнение и признава приходите от тях в течение на времето, тъй като клиентът едновременно получава и консумира ползите, предоставяни от Дружеството.

4.4.2. Приходи от лихви и дивиденди

Приходите от лихви са свързани с лихви по предоставени срочни депозити и разплащателни сметки и лихви по дългови ценни книжа. Те се отчитат текущо по метода на ефективната лихва, съгласно изискванията на МСФО 9 „Финансови инструменти”.

Приходите от дивиденди се признават в момента на възникване на правото за получаване на плащането.

4.4.3. Приходи от финансиране

Първоначално финансиранятията се отчитат като приходи за бъдещи периоди (финансиране), когато има значителна сигурност, че Дружеството ще получи финансирането и ще изпълни условията, при които то е отпуснато. Финансиране, целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи се признава нетно с възникналите разходи в същия период, в който са възникнали разходите. Финансиране, целящо да компенсира Дружеството за направени разходи по придобиване на активи, се признава като безвъзмездните средства се намаляват, за да достигнат балансовата стойност на активите. Безвъзмездните средства се признават в печалбата или загубата през целия живот на амортизируемия актив като намален амортизационен разход.

4.4.4. Оперативни разходи

Оперативните разходи се признават в печалбата или загубата при ползването на услугите и активите или на датата на възникването им.

Дружеството отчита два вида разходи, свързани с изпълнението на договорите за доставка на услуги/стоки/с клиенти: разходи за сключване/постигане на договора и разходи за изпълнение на договора. Когато разходите не отговарят на условията за разсрочване съгласно изискванията на МСФО 15, същите се признават като текущи в момента на възникването им като например не се очаква да бъдат възстановени или периодът на разсрочването им е до една година.

Следните оперативни разходи винаги се отразяват като текущ разход в момента на възникването им:

- Разходи за материали;
- Разходи за външни услуги;
- Разходи за амортизации;
- Разходи за възнаграждения и осигуровки.

4.5. Нематериални дълготрайни активи

Те се отчитат по цена на придобиване, включваща всички платени мита, невъзстановими данъци и направените преки разходи във връзка с подготовка на актива за експлоатация, при което капитализираните разходи се амортизират въз основа на линейния метод през оценения срок на полезен живот на активите, тъй като се счита, че той е ограничен.

Последяващото оценяване се извършва по цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за съответния период.

Последващите разходи, които възникват във връзка с нематериалните активи след първоначалното признаване, се признават в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за периода на тяхното възникване, освен ако има вероятност те да спомогнат на актива да генерира повече от първоначално предвидените бъдещи икономически изгоди и когато тези разходи могат надеждно

да бъдат оценени и отнесени към актива. В тези случаи разходите се добавят към себестойността на актива.

Остатъчната стойност и полезният живот на нематериалните активи се преценяват от ръководството към всяка отчетна дата.

Амортизацията се изчислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен срок на годност на отделните активи, както следва:

- софтуер 2 години
- други 6.7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Избраният праг на същественост за нематериалните дълготрайни активи на Дружеството е в размер на 200 лв.

4.6. Машини, съоръжения и оборудване

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по себестойност, включваща цената на придобиване, както и всички преки разходи за привеждането на актива в работно състояние.

Последващото оценяване се извършва въз основа на препоръчителния подход, т.е. цена на придобиване, намалена с натрупаните амортизации и загуби от обезценка. Направените обезценки се отчитат като разход и се признават в Отчета за доходите за съответния период.

Последващи разходи свързани с определен дълготраен материален актив, се прибавят към балансовата сума на актива, когато е вероятно дружеството да има икономически ползи, надвишаващи първоначално оценената ефективност на съществуващия актив.

Всички други последващи разходи се признават за разход за периода, в който са направени.

Машините, съоръженията и оборудването, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират на база на очаквания полезен срок на годност, определен посредством сравнение с подобни активи или на база стойността на лизинговия договор, ако неговият срок е по-кратък.

Амортизацията на машините, съоръженията и оборудването се начислява, като се използва линейният метод върху оценения полезен живот на отделните групи активи, както следва:

- Машини 4 години
- Транспортни средства 4 години
- Стопански инвентар 6.7 години
- Компютри 2 години
- Други 7 години

Разходите за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход в статия „Разходи за амортизация”.

Избраният праг на същественост за машините, съоръженията и оборудването на Дружеството е в размер на 200 лв.

4.7. Лизинг

4.7.1. Наети активи

Както е описано в пояснение 3.1, Дружеството е приложило МСФО 16 „Лизинг“, използвайки модифицирания ретроспективен подход и затова сравнителната информация не е преизчислена. Това означава, че сравнителната информация все още се отчита в съответствие с МСС 17 и КРМСФО 4.

4.7.2. Счетоводна политика, приложима след 1 януари 2019 г.

Дружеството като лизингополучател

За новите договори, сключени на или след 1 януари 2019 г. Дружеството преценява дали даден договор е или съдържа лизинг. Лизингът се определя като „договор или част от договор, който предоставя правото да се използва актив (базовият актив) за определен период от време в замяна на възнаграждение.“ За да приложи това определение, Дружеството извършва три основни преценки:

- дали договорът съдържа идентифициран актив, който или е изрично посочен в договора, или е посочен по подразбиране в момента, когато активът бъде предоставен за ползване
- Дружеството има правото да получава по същество всички икономически ползи от използването на актива през целия период на ползване, в рамките на определения обхват на правото му да използва актива съгласно договора
- Дружеството има право да ръководи използването на идентифицирания актив през целия период на ползване.

Дружеството оценява дали има правото да ръководи „как и с каква цел“ ще се използва активът през целия период на ползване.

Оценяване и признаване на лизинг от дружеството като лизингополучател

На началната дата на лизинговия договор Дружеството признава актива с право на ползване и пасива по лизинга в отчета за финансовото състояние. Активът с право на ползване се оценява по цена на придобиване, която се състои от размера на първоначалната оценка на пасива по лизинга, първоначалните преки разходи, извършени от Дружеството, оценка на разходите, които лизингополучателят ще направи за демонтаж и преместване на основния актив в края на лизинговия договор и всякакви лизингови плащания, направени преди датата на започване на лизинговия договор (минус получените стимули по лизинга).

Дружеството амортизира актива с право на ползване по линейния метод от датата на започване на лизинга до по-ранната от двете дати: края на полезния живот на актива с право на ползване или изтичане на срока на лизинговия договор. Дружеството също така преглежда активите с право на ползване за обезценка, когато такива индикатори съществуват.

На началната дата на лизинговия договор Дружеството оценява пасива по лизинга по настоящата стойност на лизинговите плащания, които не са изплатени към тази дата, дисконтирани с лихвения процент, заложен в лизинговия договор, ако този

процент може да бъде непосредствено определен или диференциалния лихвен процент на Дружеството.

За да определи диференциалния лихвен процент, Дружеството:

- използва, когато е възможно, приложимият лихвен процент от последното финансиране от трети страни, коригиран с цел да отрази промените в условията за финансиране, които са настъпили след това последно финансиране.

Лизинговите плащания, включени в оценката на лизинговото задължение, се състоят от фиксирани плащания (включително по същество фиксирани), променливи плащания въз основа на индекс или процент, суми, които се очаква да бъдат дължими от лизингополучателя по гаранциите за остатъчна стойност и плащания, произтичащи от опции, ако е достатъчно сигурно, че Дружеството ще упражни тези опции.

След началната дата пасивът по лизинга се намалява с размера на извършените плащания и се увеличава с размера на лихвата. Пасивът по лизинга се преоценява, за да отрази преоценките или измененията на лизинговия договор или да отрази коригираните фиксирани по същество лизингови плащания.

Когато задължението за лизинг се преоценява, съответната корекция се отразява в актива с право на ползване или се признава в печалбата или загубата, ако балансовата стойност на актива с право на ползване вече е намалена до нула.

Дружеството е избрало да отчита краткосрочните лизингови договори и лизинга на активи с ниска стойност, като използва практическите облекчения, предвидени в стандарта. Вместо признаване на активи с право на ползване и задължения по лизингови договори, плащанията във връзка с тях се признават като разход в печалбата или загубата по линейния метод за срока на лизинговия договор.

Опциите за удължаване и прекратяване са включени в редица наеми на имоти и оборудване в дружеството. Те се използват за увеличаване на оперативната гъвкавост по отношение на управлението на активите, използвани в операциите на дружеството. Повечето притежавани опции за удължаване и прекратяване се упражняват само от дружеството, а не от съответния лизингодател.

4.8. Счетоводна политика, приложима до 31 декември 2018 г.

Дружеството като лизингополучател

В съответствие с изискванията на МСС 17 (рев 2006), правата за разпореждане с актива се прехвърлят от лизингодателя върху лизингополучателя в случаите, в които лизингополучателят понася съществените рискове и възнаграждения от собствеността на наетия актив.

Активът се завежда в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя по по-ниската от двете стойности – справедливата стойност на наетия актив и настоящата стойност на минималните лизингови плащания. В отчета за финансовото състояние се отразява и съответното задължение по финансов лизинг, независимо от това дали част от лизинговите плащания се дължат авансово при сключване на договора за финансов лизинг.

Впоследствие лизинговите плащания се разпределят между финансов разход и намаление на неплатеното задължение по финансов лизинг.

Активите, придобити при условията на финансов лизинг, се амортизират в съответствие с изискванията на МСС 16 или МСС 38.

Лихвената част от лизинговата вноска представлява постоянен процент от непогасеното задължение и се признава в печалбата или загубата за периода на лизинговия договор.

Всички останали лизингови договори се считат за оперативни лизингови договори. Оперативните лизингови плащания се признават като разходи по линейния метод. Разходи, свързани с поддръжка и застраховки, се отразяват като разходи в Отчета за доходите към момента на възникването им.

4.9. Тестове за обезценка на нематериалните активи и имоти, машини, съоръжения и оборудване

При изчисляване на обезценката Дружеството дефинира най-малката разграничима група активи, за които могат да бъдат определени самостоятелни парични потоци – единица, генерираща парични потоци. В резултат на това някои от активите подлежат на тест за обезценка на индивидуална база, а други на база единица, генерираща парични потоци.

Всички активи и единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка поне веднъж годишно. Всички други отделни активи или единици, генериращи парични потоци, се тестват за обезценка, когато събития или промяна в обстоятелства индикират, че тяхната балансова стойност може да не бъде възстановена.

Когато възстановимата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, е по-ниска от съответната балансова стойност, последната следва да бъде намалена до размера на възстановимата стойност на актива. Това намаление представлява загуба от обезценка. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. Данните, използвани при тестването за обезценка, са пряко свързани с последния одобрен прогнозен бюджет на Дружеството, коригиран при необходимост, за да бъде изключено влиянието на бъдещи реорганизации и значителни подобрения на активите. Дисконтовите фактори се определят по отделно за всяка една единица, генерираща парични потоци, и отразяват рисковия профил, оценен от ръководството на Дружеството.

Загубите от обезценка на единица, генерираща парични потоци, се разпределят в намаление на балансовата сума на активите от тази единица пропорционално на балансовата им стойност. Ръководството на Дружеството преценява последващо дали съществуват индикации за това, че загубата от обезценка, призната в предходни години, може вече да не съществува или да е намалена. Призната в минал период обезценка се възстановява, ако възстановимата стойност на единицата, генерираща парични потоци, надвишава нейната балансова стойност.

4.10. Финансови инструменти съгласно МСФО 9

4.10.1. Признаване и отписване

Финансовите активи и финансовите пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на финансовия инструмент.

Финансовите активи се отписват, когато договорните права върху паричните потоци от финансовия актив изтичат или когато финансовият актив и по същество всички рискове и изгоди се прехвърлят.

Финансовите пасиви се отписват, когато задължението, посочено в договора, е изпълнено, е отменено или срокът му е изтекъл.

4.10.2. Класификация и първоначално оценяване на финансови активи

Първоначално финансовите активи се отчитат по справедлива стойност, коригирана с разходите по сделката, с изключение на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата и търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент. Първоначалната оценка на финансовите активи по справедлива стойност през печалбата или загубата не се коригира с разходите по сделката, които се отчитат като текущи разходи. Първоначалната оценка на търговските вземания, които не съдържат съществен финансов компонент представлява цената на сделката съгласно МСФО 15.

В зависимост от начина на последващо отчитане, финансовите активи се класифицират в една от следните категории:

- дългови инструменти по амортизирана стойност;
- финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход с или без рекласификация в печалбата или загубата в зависимост дали са дългови или капиталови инструменти.

Класификацията на финансовите активи се определя на базата на следните две условия:

- бизнес моделът на Дружеството за управление на финансовите активи;
- характеристиките на договорните парични потоци на финансовия актив.

Всички приходи и разходи, свързани с финансовите активи, които са признати в печалбата и загубата, се включват във финансови разходи или финансови приходи, с изключение на обезценката на търговските вземания, която се представя на ред други разходи в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

4.10.3. Последващо оценяване на финансовите активи

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството отчита финансовите активи по справедлива стойност в друг всеобхватен доход, ако активите отговарят на следните условия:

- Дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи, за да събира договорни парични потоци и да ги продава; и

- Съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихви върху непогасената сума на главницата.

Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход включват:

- Капиталови ценни книжа, които не са държани за търгуване и които дружеството неотменимо е избрало при първоначално признаване, да признае в тази категория. Това са стратегически инвестиции и групата счита тази класификация за по-релевантна.
- Дългови ценни книжа, при които договорните парични потоци са само главница и лихви, и целта на бизнес модела на дружеството за държане се постига както чрез събиране на договорни парични потоци, така и чрез продажба на финансовите активи.

При освобождаването от капиталови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в неразпределената печалба.

При освобождаването от дългови инструменти от тази категория всяка стойност, отчетена в преоценъчния резерв на инструментите се прекласифицира в печалбата или загубата за периода.

Финансови активи по амортизирана стойност

Финансовите активи се оценяват по амортизирана стойност, ако активите изпълняват следните критерии и не са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата и загубата:

- дружеството управлява активите в рамките на бизнес модел, чиято цел е да държи финансовите активи и да събира техните договорни парични потоци;
- съгласно договорните условия на финансовия актив на конкретни дати възникват парични потоци, които са единствено плащания по главница и лихва върху непогасената сума на главницата.

Тази категория включва недеривативни финансови активи като заеми и вземания с фиксирани или определими плащания, които не се котират на активен пазар. След първоначалното признаване те се оценяват по амортизирана стойност с използване на метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен. Дружеството класифицира в тази категория парите и паричните еквиваленти, търговските и другите вземания.

Търговски вземания

Търговските вземания са суми, дължими от клиенти за продадени стоки или услуги, извършени в обичайния ход на стопанската дейност. Обикновено те се дължат за уреждане в кратък срок и следователно са класифицирани като текущи. Търговските вземания се признават първоначално в размер на безусловното възнаграждение, освен ако съдържат значителни компоненти на финансиране. Дружеството държи търговските вземания с цел събиране на договорните парични потоци и следователно ги оценява по амортизирана стойност, като използва метода на ефективната лихва. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е несъществен.

4.10.4. Обезценка на финансовите активи

Изискванията за обезценка съгласно МСФО 9, използват повече информация, ориентирана към бъдещето, за да признаят очакваните кредитни загуби – моделът за „очакваните кредитни загуби“.

Инструментите, които попадат в обхвата на тези изисквания, включват заеми и други дългови финансови активи, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, търговски вземания, активи по договори, признати и оценявани съгласно МСФО 15, както и кредитни ангажименти и някои договори за финансова гаранция (при емитента), които не се отчитат по справедлива стойност през печалбата или загубата.

Признаването на кредитни загуби вече не зависи от настъпването на събитие с кредитна загуба. Вместо това Дружеството разглежда по-широк спектър от информация при оценката на кредитния риск и оценяването на очакваните кредитни загуби, включително минали събития, текущи условия, разумни и поддържащи прогнози, които влияят върху очакваната събираемост на бъдещите парични потоци на инструмента.

При прилагането на този подход, насочен към бъдещето, се прави разграничение между:

- финансови инструменти, чието кредитното качество не се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или имат нисък кредитен риск (Фаза 1);
- финансови инструменти, чието кредитно качество се е влошило значително спрямо момента на първоначалното признаване или на които кредитния риск не е нисък (Фаза 2);
- „Фаза 3“ обхваща финансови активи, които имат обективни доказателства за обезценка към отчетната дата. Нито един от финансовите активи на Дружеството не попада в тази категория.

12-месечни очаквани кредитни загуби се признават за първата категория, докато очакваните загуби за целия срок на финансовите инструменти се признават за втората категория. Очакваните кредитни загуби се определят като разликата между всички договорни парични потоци, които се дължат на Дружеството и паричните потоци, които тя действително очаква да получи („паричен недостиг“). Тази разлика е дисконтирана по първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент).

Изчисляването на очакваните кредитни загуби се определя на базата на вероятно претеглената приблизителна оценка на кредитните загуби през очаквания срок на финансовите инструменти.

Търговски и други вземания, активи по договор и вземания по лизингови договори

Дружеството използва опростен подход при отчитането на търговските и други вземания, както и на активите по договор и признава загуба от обезценка като очаквани кредитни загуби за целия срок. Те представляват очакваният недостиг в договорните парични потоци, като се има предвид възможността за неизпълнение във всеки момент от срока на финансовия инструмент. Дружеството използва своя натрупан опит, външни показатели и информация в дългосрочен план, за да изчисли

очакваните кредитни загуби чрез разпределянето на клиентите по индустрии и срочна структура на вземанията и използвайки матрица на провизиите.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Дружеството признава очакваните 12-месечни кредитни загуби за финансови активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход. Тъй като повечето от тези инструменти имат добър кредитен рейтинг, вероятността от неизпълнение се очаква да бъде ниска. Въпреки това към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали съществува значително увеличение на кредитния риск на инструмента.

При оценяването на тези рискове Дружеството разчита на готовата налична информация като кредитните рейтинги, публикувани от основните агенции за кредитен рейтинг за съответния актив. Дружеството държи единствено прости финансови инструменти, за които специфични кредитни рейтинги обикновено са на разположение. Ако няма информация или информацията относно факторите, които влияят на рейтинга на наличния актив, е ограничена, Дружеството обединява подобни инструменти в един портфейл, за да оцени на тази база дали има значително увеличение на кредитния риск.

В допълнение, Дружеството разглежда и други показатели като неблагоприятни промени в дейността, икономически или финансови условия, които могат да засегнат способността на издателя на капиталовия инструмент да изпълни задълженията си по дълга или неочаквани промени в оперативните резултати на емитента.

Ако някой от тези показатели води до значително увеличение на кредитния риск на инструментите, Дружеството признава за тези инструменти или този клас инструменти очаквани кредитни загуби за целия срок на инструмента.

4.10.5. Класификация и оценяване на финансовите пасиви

Финансовите пасиви на Дружеството включват получени заеми, задължения по лизингови договори, задължения към доверители, търговски и други финансови задължения и деривативни финансови инструменти.

Финансовите пасиви се оценяват първоначално по справедлива стойност и, където е приложимо, се коригират по отношение на разходите по сделката, освен ако Дружеството не е определило даден финансов пасив като оценяван по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Финансовите пасиви се оценяват последващо по амортизирана стойност, използвайки метода на ефективната лихва, с изключение на деривативи и финансови пасиви, които са определени за оценяване по справедлива стойност през печалбата или загубата (с изключение на деривативни финансови инструменти, които са определени и ефективни като хеджиращ инструмент).

Всички разходи свързани с лихви и, ако е приложимо, промени в справедливата стойност на инструмента, които се отчитат в печалбата или загубата, се включват във финансовите разходи или финансовите приходи.

4.11. Данъци върху дохода

Разходите за данъци, признати в печалбата или загубата, включват сумата на отсрочените и текущи данъци, които не са признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал.

Текущите данъчни активи и/или пасиви представляват тези задължения или вземания от данъчните институции, които се отнасят за текущия или предходни отчетни периоди и които не са платени към датата на финансовия отчет. Текущият данък е дължим върху облагаемия доход, който се различава от печалбата или загубата във финансовите отчети. Те са изчислени в съответствие с приложимата данъчна ставка и данъчните закони, които са в сила към края на отчетния период, за облагане на дохода за периода, за който се отнасят, на база на облагаемия финансов резултат за периода. Всички промени в данъчните активи или пасиви са признати като елемент от разходите за данъци в Отчета за печалбата или загубата.

Отсрочените данъци се изчисляват по пасивния метод за всички временни разлики. Това включва сравнение между балансовата стойност на активите и пасивите и тяхната съответна данъчна основа. Отсрочен данък не се предвижда при първоначалното признаване на актив или пасив, освен ако съответната транзакция не засяга данъчната или счетоводната печалба.

Отсрочените данъчни активи и пасиви не се дисконтират.

В съответствие с изискванията на МСС 12 не се признават отсрочени данъци във връзка с репутация, временни разлики, свързани с акции в дъщерни дружества и съвместно контролирани предприятия, ако обратното проявление на тези разлики може да бъде контролирано от Дружеството и е вероятно, че обратното проявление на тези разлики няма да се случи в близко бъдеще. Съществуващи данъчни загуби се оценяват по отношение на налични критерии за признаване във финансовите отчети преди да бъде отразен актив по отсрочени данъци. Такъв се признава, когато съществува вероятност за реализирането му посредством бъдещи данъчни печалби.

Пасиви по отсрочени временни разлики се признават в пълен размер. Активи по отсрочени временни разлики се признават само до степента, че съществува вероятност те да бъдат усвоени чрез бъдещи облагаеми доходи. Относно преценката на ръководството за вероятността за възникване на бъдещи облагаеми доходи, чрез които да се усвоят отсрочени данъчни активи.

За определяне на размера на активите и пасивите по отсрочени данъци се прилагат данъчни ставки, които се очаква да бъдат валидни през периода на тяхната реализация, при условие че те са влезли в сила или е сигурно, че ще влезнат в сила, към края на отчетния период.

Отсрочени данъчни активи и пасиви се компенсират, само когато Дружеството има право и намерение да компенсира текущите данъчни активи или пасиви от същата данъчна институция.

Значителна част от промените в отсрочените данъчни активи или пасиви се отразяват като компонент от данъчния приход или разход в печалбата или загубата, освен ако те не са свързани с позиции, признати в другия всеобхватен доход или директно в собствения капитал, при което съответният отсрочен данък се признава в другия всеобхватен доход или в собствения капитал.

4.12. Пари и парични еквиваленти

Дружеството отчита като пари и парични еквиваленти наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високо ликвидни инвестиции, които са лесно обръщаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

В паричните средства и паричните еквиваленти са включени и парични средства на клиенти, с които се управляват от Дружеството с инвестиционна цел за сметка на клиента, чрез купуване/продаване на финансови инструменти. Сумата на клиентските парични средства е видима в пасива на Баланса, в перото „Задължения по парични средства на клиенти“

4.13. Собствен капитал, резерви и плащания на дивиденди

Акционерният капитал на Дружеството отразява номиналната стойност на емитираните акции.

Резервите се формира от неразпределената печалба на Дружеството по решение на Общото събрание на акционерите и законовите резерви, които дружеството е задължено да формира във връзка с изискванията на Търговския закон.

Финансовият резултат включва текущия финансов резултат и натрупаните печалби и непокрити загуби от минали периоди, посочени в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход.

Преоценъчният резерв е свързан с отразяване на ефектите от последваща оценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход-включва печалби или загуби, свързани с тези групи финансови инструменти.

4.14. Пенсионни и краткосрочни възнаграждения на персонала

Дружеството не е разработвало и не прилага планове за възнаграждения на служителите след напускане или други дългосрочни възнаграждения и планове за възнаграждения след напускане или под формата на компенсации с акции, или с дялове от собствения капитал.

Дружеството отчита краткосрочни задължения по компенсирани отпуски, възникнали на база неизползван платен годишен отпуск в случаите, в които се очаква отпуските да възникват в рамките на 12 месеца след датата на отчетния период, през който наетите лица са положили труда, свързан с тези отпуски. Краткосрочните задължения към персонала включват надници, заплати и социални осигуровки.

Краткосрочните доходи на служителите, включително и полагаемите се отпуски, са включени в текущи пенсионни и други задължения към персонала по недисконтирана стойност, която Дружеството очаква да изплати в резултат на тяхното неизползване.

4.15. Провизии, условни пасиви и условни активи

Провизиите се признават, когато има вероятност сегашни задължения в резултат от минало събитие да доведат до изходящ поток на ресурси от Дружеството и може да бъде направена надеждна оценка на сумата на задължението. Възможно е срочността или сумата на изходящия паричен поток да е несигурна. Сегашно задължение се поражда от наличието на правно или конструктивно задължение вследствие на минали събития, например гаранции, правни спорове или обременяващи договори. Провизиите за реструктуриране се признават само ако е разработен и приложен подробен формален план за реструктуриране или ръководството е обявило основните моменти на плана за реструктуриране пред тези, които биха били засегнати. Провизии за бъдещи загуби от дейността не се признават.

Сумата, която се признава като провизия, се изчислява на база най-надеждната оценка на разходите, необходими за уреждане на сегашно задължение към края на отчетния период, като се вземат в предвид рисковете и несигурността, свързани със сегашното задължение. Когато съществуват редица подобни задължения, вероятната необходимост от изходящ поток за погасяване на задължението се определя, като се отчете групата на задълженията като цяло. Провизиите се дисконтират, когато ефектът от времевите разлики в стойността на парите е значителен.

Обезщетения от трети лица във връзка с дадено задължение, за които Дружеството е сигурна, че ще получи, се признават като отделен актив. Този актив може и да не надвишава стойността на съответната провизия.

Провизиите се преразглеждат към края на всеки отчетен период и стойността им се коригира, за да се отрази най-добрата приблизителна оценка.

В случаите, в които се счита, че е малко вероятно да възникне изходящ поток на икономически ресурси в резултат на текущо задължение, пасив не се признава. Условните пасиви следва да се оценяват последващо по по-високата стойност между описаната по-горе сравнима провизия и първоначално признатата сума, намалена с натрупаната амортизация.

Вероятни входящи потоци на икономически ползи, които все още не отговарят на критериите за признаване на актив, се смятат за условни активи.

4.16. Значими преценки на ръководството при прилагане на счетоводната политика

Значимите преценки на Ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството, които оказват най-съществено влияние върху финансовите отчети, са описани по-долу. Основните източници на несигурност при използването на приблизителните счетоводни оценки са описани в пояснение 4.17.

4.16.1. Отсрочени данъчни активи

Оценката на вероятността за бъдещи облагаеми доходи за усвояването на отсрочени данъчни активи се базира на последната одобрена бюджетна прогноза, коригирана относно значими необлагаеми приходи и разходи и специфични ограничения за пренасяне на неизползвани данъчни загуби или кредити. Ако надеждна прогноза за облагаем доход предполага вероятното използване на отсрочен данъчен актив особено в случаи, когато активът може да се употреби без времево ограничение, тогава отсроченият данъчен актив се признава изцяло. Признаването на отсрочени данъчни активи, които подлежат на определени правни или икономически ограничения или несигурност, се преценява от ръководството за всеки отделен случай на базата на специфичните факти и обстоятелства.

4.16.2. Срок на лизинговите договори

При определяне на срока за лизинговите договори, ръководството взема предвид всички факти и обстоятелства, които създават икономически стимул да упражняват опция за удължаване или не упражняват опция за прекратяване. Опциите за удължаване (или периодите след опциите за прекратяване) са включени в срока на лизинга само ако е достатъчно сигурно, че лизинговият договор е удължен (или не е прекратен).

Повечето опции за удължаване на договорите за офиси и превозни средства не са включени в лизинговите задължения, тъй като дружеството може да замени активите без значителни разходи или промени в бизнеса.

Срокът на лизинга се преоценява, ако опцията действително се упражнява (или не се упражнява) или Дружеството се задължава да я упражни (или не упражни). Оценката на разумната сигурност се преразглежда само ако настъпи значимо събитие или значителна промяна в обстоятелствата, която засяга тази оценка и това е под контрола на лизингополучателя.

4.17. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

При изготвянето на представения финансов отчет значимите преценки на ръководството при прилагането на счетоводните политики на Дружеството и основните източници на несигурност на счетоводните приблизителни оценки не се различават от тези, оповестени в годишния финансов отчет на Дружеството към 31 декември 2018 г., с изключение на промените в приблизителната оценка на задълженията за разходи за данъци върху дохода и новоприетия МСФО 16.

Информацията относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.17.1. Обезценка на нефинансови активи

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност, която е по-високата от справедливата стойност, намалена с разходите по продажба на даден актив, и неговата стойност в употреба. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Дружеството изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци (вижте Пояснение 4.8). При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи определянето на приложимия дисконтов фактор включва извършване на подходящи корекции на пазарния риск и на рискови фактори, които са специфични за отделните активи.

4.17.2. Полезен живот на амортизируемите активи

Ръководството преразглежда полезния живот на амортизируемите активи в края на всеки отчетен период.

Към 31 декември 2019 г. ръководството определя полезния живот на активите, който представлява очакваният срок на ползване на активите от Дружеството. Балансовите стойности на активите са анализирани в пояснения 5 и 6. Действителният полезен живот може да се различава от направената оценка поради техническо и морално изхабяване, предимно на софтуерни продукти и компютърно оборудване.

4.17.3. Измерване на очакваните кредитни загуби

Кредитните загуби представляват разликата между всички договорни парични потоци, дължими на Дружеството и всички парични потоци, които Дружеството очаква да получи. Очакваните кредитни загуби са вероятно претеглена оценка на кредитните загуби, които изискват преценката на Дружеството. Очакваните кредитни загуби са дисконтирани с първоначалния ефективен лихвен процент (или с коригирания спрямо кредита ефективен лихвен процент за закупени или първоначално създадени финансови активи с кредитна обезценка).

4.17.4. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котираны цени на активен пазар. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията,

които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5. Машини, съоръжения и оборудване

Балансовата стойност на машините, съоръженията и оборудването, представени във финансовия отчет към 31 декември 2019 г., е изчислена както следва:

	Офис обзавеждане '000 лв.
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2019 г.	88
Новопридобити активи	12
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>100</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(65)
Амортизация	(11)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(76)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	<u><u>24</u></u>

Балансовата стойност на машините, съоръженията и оборудването, представени във финансовия отчет към 31 декември 2018 г., е изчислена както следва:

	Офис обзавеждане '000 лв.
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	77
Новопридобити активи	11
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>88</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(57)
Амортизация	(8)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(65)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u><u>23</u></u>

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация”.

Дружеството няма договорно задължение за закупуване на активи. Към 31 декември 2019 г. или 2018 г. не е имало съществени договорни задължения във връзка със закупуване на имоти, машини и съоръжения.

Дружеството не е залагало като обезпечение наличните си нетекущи материални активи.

6. Нематериални активи

Нематериалните активи на Дружеството включват придобити софтуерни лицензи. Балансовата им стойност за текущия отчетен период може да бъде представена по следния начин:

	Лицензи ‘000 лв.
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2019 г.	16
Новопридобити активи	45
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>61</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2019 г.	(15)
Амортизация	(12)
Салдо към 31 декември 2019 г.	<u>(27)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2019 г.	<u>34</u>
	Лицензи ‘000 лв.
Отчетна стойност	
Салдо към 1 януари 2018 г.	16
Новопридобити активи	-
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>16</u>
Амортизация	
Салдо към 1 януари 2018 г.	(14)
Амортизация	(1)
Салдо към 31 декември 2018 г.	<u>(15)</u>
Балансова стойност към 31 декември 2018 г.	<u>1</u>

Дружеството няма съществени договорни задължения за придобиване на нематериални активи към 31 декември 2019 г. или 2018 г.

Всички разходи за амортизация са включени в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Разходи за амортизация на нефинансови активи”.

Дружеството не е заложило нематериални активи като обезпечения по свои задължения.

7. Други вземания

	31.12.2019 ‘000 лв.	31.12.2018 ‘000 лв.
Вземания от клиенти	267	127
Други	9	4
	<u>276</u>	<u>131</u>

Всички вземания са краткосрочни. Нетната балансова стойност на търговските и други вземания се приема за разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност.

Всички търговски и други финансови вземания на Дружеството са прегледани относно настъпили събития на неизпълнение, а за всички търговски вземания е приложен опростен подход за определяне на очакваните кредитни загуби към края на периода.

Вземанията от клиенти към 31 декември 2018 г. са от следните контрегенти:

	31.12.2019
	хил. лв.
Адлон Дисконт ООД	14
Гама Финанс ЕООД	107
Екип 98 Холдинг АД	75
Адванс Дериватив Солюшънс АД	39
Други	32
	<u>267</u>

8. Финансови активи

8.1. Дългови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

Стойността на финансовите активи, отчитани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход, включващи облигации, е представена, както следва:

	Справедлива стойност, ниво 3 31.12.2019 ‘000 лв.	Справедлива стойност, ниво 3 31.12.2018 ‘000 лв.
Инвестиции в облигации	<u>277</u>	<u>277</u>
	<u>277</u>	<u>277</u>

Инвестициите в облигации включват некотираните корпоративни облигации, номинирани в български лева и са оценени по метода на дисконтираните парични потоци.

През 2019 г. и 2018 г. не са отчитани разход за обезценка.

8.2. Капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход

	Справедлива стойност, ниво 3 31.12.2019 ‘000 лв.	Справедлива стойност, ниво 3 31.12.2018 ‘000 лв.
Котирани капиталови инструменти	1	-
Общо капиталови инструменти по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	1	-

Справедливата стойност на инвестицията на Дружеството в собствения капитал на дружество Adidas AG е определено чрез пазарни котировки на активен пазар.

9. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват следните компоненти:

	31.12.2019 ‘000 лв.	31.12.2018 ‘000 лв.
Парични средства по разплащателни сметки	655	1 367
Парични средства по депозитни сметки	36	35
Парични средства по депозитни сметки на доверители	46	47
Парични средства на доверители	3 173	1 351
	3 910	2 800

Към 31.12.2019 г. и 31.12.2018 г. Дружеството има срочен депозит с нестандартен срок в евро № 24829204 – 18 хил. евро по договор за финансово обезпечение с предоставяне на залог върху парично вземане по банкова сметка от 6.10.2017 г. във с Рамков договор за търговия с валута при условията на форуърд и суап № 017/06.10.2017 г.

Дружеството е извършило оценка на очакваните кредитни загуби върху парични средства и парични еквиваленти. Оценената стойност е в размер под 0.1% от брутната стойност на паричните средства, депозирани във финансови институции, поради което е определена като несъществена и не е начислена във финансовите отчети на Дружеството.

10. Собствен капитал

10.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 300 000 броя обикновени акции с номинална стойност 1 лев за акция. Всички акции са с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и представляват един глас от Общото събрание на акционерите на Дружеството.

	2019	2018
	Брой	Брой
	акции	акции
Издадени и напълно платени акции:		
- в началото на годината	300 000	300 000
Акции, издадени и напълно платени към 31 декември	300 000	300 000

Списъкът на акционерите на Дружеството е представен както следва:

	2019	2019	2018	2018
	Брой	%	Брой	%
	акции		акции	
„Компас Капитал” АД	299 997	99,999	299 997	99,999
Ивайло Красимиров Ангарски	3	0,001	3	0,001
	<u>300 000</u>	<u>100</u>	<u>300 000</u>	<u>100</u>

10.2. Резерви

Към 31.12.2019 г. резервите на Дружеството включват законови резерви в размер на 30 хил.лв. (31.12.2018 г.- 30 хил.лв.), заделени във връзка с изискванията на Търговския закон -и други резерви в размер на 170 хил.лв. (31.12.2018 г.- 147 хил.лв.), формирани от реализирани печалби. През 2019 г. другите резерви са увеличени със сумата от 23 хил.лв. от разпределение на печалби на дружеството.

10.3. Неразпределени печалби

Към 31.12.2019 г. неразпределените печалби са в размер на 1 660 хил.лв. (31.12.2018 г. – 1 461 хил.лв.), представляващи натрупаните неразпределени нетни печалби от текущата и минали години. През 2019 г. съгласно решение на акционерите част от печалбите в размер на 900 хил.лв. са разпределени за дивиденди (2019 г. – 660 хил.лв.).

11. Задължения към доверители

	31.12.2019	31.12.2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Задължения към доверители	3 218	1 398
Данъчни задължения	8	6
Други	3	1
	<u>3 229</u>	<u>1 405</u>

Задълженията към доверители включват задълженията към клиентите, представляващи парични средства в дружеството, с които клиентите купуват/продават финансови инструменти.

Поради краткосрочния характер на задълженията ръководството на Дружеството счита, че балансовата им стойност отразява тяхната справедлива стойност.

12. Приходи от предоставяне на услуги

	2019	2018
Приходи от договори с клиенти:	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от управление на Колективни инвестиционни схеми	2 154	2 069
Приходи от управление на портфейли	198	159
Други приходи по управление на портфейли	9	7
	2 361	2 235

13. Разходи за външни услуги

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Независим финансов одит	(3)	(16)
Административно-стопански разходи	(19)	(3)
Такси към Централен депозитар АД	(10)	(5)
Такси към Комисията за финансов надзор	(4)	(4)
Такси към БАУД	(2)	(2)
Разходи във връзка с получено финансиране	(43)	-
Проучвания и изследвания	(5)	-
Наеми	(32)	(32)
Обслужване фондове	(29)	(18)
Обслужване доверители	(4)	(4)
Правни услуги	(9)	(9)
Реклами и публикации УД и ДФ	(126)	(6)
Консултантски-посреднически услуги	(22)	(11)
Абонаменти и обновления софтуери и платформи и други	(62)	(58)
Застраховки и други	(8)	(6)
	(378)	(174)

14. Разходи за персонала

Разходите за възнаграждения на персонала включват:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Разходи за заплати	(513)	(464)
Разходи за социални осигуровки	(64)	(52)
	(577)	(516)

15. Други разходи

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Командировки	(26)	(32)
Обучение персонал	(25)	(63)
Обслужване доверители	(3)	(3)
Други разходи	(32)	(31)
Дарения	-	(3)
	(86)	(132)

16. Финансови приходи

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Приходи от лихви по облигации	26	13
Приходи от лихви по заеми и депозити	3	-
	29	13

17. Финансови разходи

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Банкови такси и комисиони	(3)	(2)
	(3)	(2)

18. Други финансови позиции

	2019	2018
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи от операции с инвестиции, нетно	(66)	-
Разходи от преоценки, нетно	(1)	(1)
Валутно курсови разлики, нетно	3	8
Други финансови позиции	(64)	7

19. Разходи за данъци

Очакваните разходи за данъци, базирани на ефективната данъчна ставка в размер на 10% и действително признатите данъчните разходи в Отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход могат да бъдат равнени, както следва:

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Печалба за периода преди данъци	1 247	1 412
Данъчна ставка	10%	10%
Очакван разход за данък	1125	141
Намаления съгласно данъчна декларация	(2)	(1)
Увеличения съгласно данъчна декларация	2	1
Текущ разход за данъци	125	141
Действителен разход за данък	125	141

20. Сделки със свързани лица

Основните свързани лица, с които УД „Компас Инвест“ АД осъществява своята дейност, са организирани и управлявани от Дружеството три договорни фонда ДФ „Евростабилност“, ДФ „Стратегия“, ДФ „Прогрес“, ДФ „Компас Глобъл Трендс“, ДФ „Плюс“, ДФ „Компас Евроселект“, ДФ „Компас Фъндс Селект 21“, както и собствениците и ключовия управленски персонал.

Ако не е изрично упоменато, трансакциите със свързани лица не са извършвани при специални условия и не са предоставяни или получавани никакви гаранции.

20.1. Сделки със свързани лица

	2019 ‘000 лв.	2018 ‘000 лв.
Приходи от предоставяне на услуги		
- приходи от управление на ДФ „Стратегия“	525	528
- приходи от управление на ДФ „Евростабилност“	170	184
- приходи от управление на ДФ „Прогрес“	1 326	1 278
- приходи от управление на ДФ „Компас Глобъл Трендс“	45	26
- приходи от управление на ДФ „Плюс“	56	52
- приходи от управление на ДФ „Компас Евроселект“	31	1
- приходи от управление на ДФ „Компас Фъндс Селект-21“	1	-
	2 154	2 069

20.2. Сделки със собственици

През периода дружеството е предоставило депозити на Компас Капитал АД в размер на 700 хил. лв., като до края на периода има начислени приходи от лихви в размер на 3 хил.лв.

20.3. Сделки с ключов управленски персонал

Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Краткосрочни възнаграждения		
- възнаграждения по договори за управление и контрол	68	66
	68	66

20.4. Салда към края на годината

	2019	2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Вземания от:		
Компас Капитал АД	703	-
ДФ „Стратегия“	43	42
ДФ „Евростабилност“	13	14
ДФ „Прогрес“	109	100
ДФ „Компас Глобъл Трендс“	2	1
ДФ „Плюс“	5	4
ДФ „Компас Евроселект“	7	6
ДФ „Компас Фъндс Селект-21“	5	5
Общо вземания от свързани лица	887	172

21. Дивиденди

През 2019 г. Дружеството е изплатило на своите собственици дивиденди в размер на 900 хил. лв. (2018 г.: 660 хил. лв.). Тази сума представлява плащане в размер на 3,00 лв. на акция (2018 г.: 2,20 лв.).

22. Активи на доверително управление

Към 31.12.2019 година УД „Компас Инвест“ АД има сключени 19 договора за управление на индивидуални инвестиционни портфейли. Управлението на портфейлите на клиентите се извършва изцяло от името и за сметка на клиента и на негов риск и изцяло и само по собствена преценка на управляващото дружество, без специални, отделни нареждания от клиента. Управляващото дружество осъществява горепосочената дейност като дава нареждания до упълномощените инвестиционни посредници, при които се съхраняват клиентските активи, управлявани от Дружеството. Инвестиционната стратегия за всеки отделен клиент се определя чрез задълбочен анализ на толерантността към риск, финансовото състояние на клиента, както и на очакванията за доходност и ликвидност на

портфейла. Към предимствата на услугата управление на индивидуални портфейли са управление от опитен екип от лицензирани инвестиционни консултанти и анализатори от Дружеството и достъп до всички основни пазари на акции, облигации и деривативи в света.

Към 31.12.2019 г. Дружеството управлява приблизително 21 млн. лв. по договори за доверително управление на индивидуални портфейли и 82 млн. лева активи на договорни фондове.

През отчетния период дружеството има реализирани приходи в размер на 198 хил. лв. от управление на индивидуални портфейли.

23. Финансирания

Дружеството е получило финансиране по процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ в размер на 776 хил.лв.

Финансиране получено през периода в размер на 388 хил.лв., целящо да обезщети Дружеството за текущо възникнали разходи е признато нетно от възникналите разходи в същия период, в който са възникнали разходите, като в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход размера на признатите разходи е 43 хил.лв.

Финансиране получено през периода, целящо да компенсират Дружеството за направени разходи по придобиване на активи в размер на 389 хил.лв е признато като безвъзмездните средства са намалени от цената на придобиване на актива, до достигнат балансовата стойност на активите. Дружеството признава като придобити нематериални активи от финансирания в размер на 43 хил.лв., като отчита цената на придобиване в размер на 432 хил.лв. нетно от сумата на полученото финансиране във връзка с тях 389 хил.лв

24. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството не е осъществило инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци.

25. Цели и политика на ръководството по отношение управление на риска

През 2019 година при управлението на колективните инвестиционни схеми и индивидуалните портфейли Управляващото дружество сключва сделки като се стреми, в настоящите пазарни условия, да предприеме възможно най-разумни действия по запазване на стойността на инвестициите.

Водещи за Управляващото дружество при управлението на КИС и на портфейлите на институционални и индивидуални инвеститори са спазването на инвестиционните ограничения, контрола върху ликвидността, анализа на пазарната

ситуация за намиране на най-добри възможности за продажба и покупка на финансови инструменти. Натрупаният професионален опит през последните години на активно развитие в България на пазара на колективни инвестиционни схеми, дава възможност на екипа на УД „Компас Инвест” АД да създаде подходяща вътрешна организация на работата, за да са осигурени запазването на интересите на инвеститорите, избягването на конфликти на интереси, спазването на забраната за търговия с вътрешна информация, ефективното разпределение на функции и отговорности на различните отдели, контрол и своевременно предоставяне на информация.

Вследствие на своята основна дейност Дружеството е изложено на финансови рискове, които могат да бъдат разпределени в следните три основни категории – пазарни рискове, кредитни рискове и операционни рискове. Освен тези основни три рискови категории Дружеството е изложено и на някои комбинирани рискови фактори, реализиращи се в ликвиден риск, регулаторен риск, риск за репутацията, бизнес риск и други.

Ежедневните дейности по управление на риска в Дружеството се осъществява от отдел „Управление на риска”, за което отделът се отчита пряко пред Съвета на директорите. Приоритет на ръководството е да намали излагането на риск на Дружеството, вкл. като осигури краткосрочните и средносрочни парични потоци, необходими за покриване на възникващите задължения.

Най-значимите финансови рискове, на които е изложено Дружеството, са разгледани детайлно по-долу.

Пазарен риск

Пазарният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби при управлението на финансови средства под въздействието на неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, преобладаващите валутни курсове, който се обуславя от две основни категории рискови фактори:

- Системен (общ пазарен) риск, влияещ върху стойността на всички финансови инструменти на пазара. Системният риск се поражда от характеристиките на макроикономическата среда и от състоянието на капиталовия пазар в страната, действа извън дружеството и по принцип не може да бъде диверсифициран. Основните методи за ограничаване на системния риск и неговите отделни компоненти са събирането и обработването на информация за макроикономическата среда, и на тази база прогнозиране и съобразяване на инвестиционната политика с очакваната динамика на тази среда;
- Специфичен (фирмен) риск, който произтича от конкретните характеристики на даден финансов инструмент или дружеството, което го е емитирало. Дружеството неутрализира специфичния пазарен риск на собствените си инвестиции и отделните инвестиции на КИС посредством диверсификация на финансовите инструменти.

Основните разновидности на пазарния риск – валутен, лихвен и ценови са разгледани по-долу.

Валутен риск

Валутният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на валутните курсове, който може да се реализира чрез намаление/увеличение стойността на активи/пасиви, деноминирани в чужда валута, и/или намаление/увеличение на приходите/разходите, свързани с финансови инструменти или трансакции, деноминирани в чужда валута.

Управляващото дружество е изложено на валутен риск при извършване на разплащания в чуждестранна валута. При извършването им възникват приходи и разходи от валутни операции, които се отчитат в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход. Основната част от валутните експозиции се формира от монетарните активи и пасиви на Управляващото дружество, деноминирани във валута, различна от лева и евро.

Управляващото дружество управлява валутния риск чрез ограничаване на откритата си позиция по отношение на валути, различни от лева и евро. Поради характера на паричните потоци, а именно – разплащания с клиенти на КИС, приходите и разходите от валутни операции и преоценки не са съществени.

Финансовите активи и пасиви, които са деноминирани в чуждестранна валута и са преизчислени в български лева към края на отчетния период, са представени, както следва:

	Излагане на краткосрочен риск
	Щатски долари
	хил. лв.
31 декември 2019 г.	
Финансови активи	26
Финансови пасиви	-
Общо излагане на риск	26

Представените по-долу таблици показват чувствителността на годишния нетен финансов резултат след данъци и на собствения капитал към вероятна промяна на валутните курсове на българския лев спрямо следните чуждестранни валути:

- Щатски долар +/- 1.9 %

Лихвен риск

Лихвеният риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни равнища на лихвените проценти, който има две основни разновидности:

- риск от изменение на пазарната цена на лихвоносни финансови инструменти (вкл. деривативи базирани върху лихвени проценти) във връзка с изменение на пазарните лихвени проценти;
- риск от намаление/увеличение на лихвените плащания по лихвоносни активи/пасиви във връзка с промяна на пазарните лихвени проценти;

Дейността на Управляващото дружество е обект на риск от колебания в лихвените проценти, само доколкото през отчетния период Управляващото дружество сключва

договори за депозити с различни банки, приходите от лихви, от които, са изложени на риск от намаление на лихвените проценти. Лихвоносните активи на дружеството към 31.12.2019 г. са в размер на 277 хил.лв. при договорен фиксиран лихвен процент. (31.12.2018 г. - 277 хил.лв.). Останалите финансови активи са безлихвени. През отчетния период Дружеството няма лихвоносни задължения, които биха могли да доведат до излагане на риск от увеличение на лихвените плащания.

Ценови риск

Ценовият риск е рискът, възникващ от изменения в преобладаващите пазарни цени на финансовите инструменти (акции, борсово-търгуеми стоки, дългови инструменти и т.н.).

Основните приходи на Дружеството са свързани с размера на управляваните активи (нетната стойност на активите на управляваните фондове, върху която се начислява таксата за управление) и интереса на инвеститорите към управляваните договорни фондове, предвид събираните такса за емитиране и обратно изкупуване на дялове.

И двата източника на приходи са свързани основно със състоянието на публичните дружества, търгуеми на регулирани пазари в страната и чужбина. Увеличението/намалението на цените на акциите, които управляваните от Дружеството фондове притежават, би довело до съответното увеличение/намаление на приходите от управление. Това увеличение/намаление също така влияе и на интереса на инвеститорите към фондовете, доколкото едно увеличение на цените би довело до по-висока доходност за инвеститорите, а при намаление на цените по-малка доходност или загуба за инвеститорите.

Кредитен риск

Кредитният риск представлява рискът даден контрагент да не заплати задължението си към Дружеството. Дружеството е изложена на този риск във връзка с различни финансови инструменти, като напр. при възникване на вземания от клиенти, депозирание на средства, инвестиции в облигации и други. Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати в края на отчетния период, както е посочено по-долу:

	31.12.2019	31.12.2018
	хил. лв.	хил. лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278	277
Финансови активи по амортизирана стойност:		
Търговски вземания и други	276	127
Вземания от свързани лица	887	172
Пари и парични еквиваленти	3 910	2 800
Балансова стойност	5 351	3 376

Дружеството редовно следи за неизпълнението на задълженията на свои клиенти и други контрагенти, установени индивидуално или на групи, и използва тази информация за контрол на кредитния риск. Политика на Дружеството е да извършва

транзакции само с контрагенти с добър кредитен рейтинг. Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани или са с настъпил падеж през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка.

Дружеството не е предоставяло финансовите си активи като обезпечение по други сделки.

Кредитният риск относно пари и парични еквиваленти, средства на паричния пазар и деривативни финансови инструменти се счита за несъществен, тъй като контрагентите са банки с добра репутация и висока външна оценка на кредитния рейтинг.

Загуба от обезценка не е признавана по отношение на вземанията. Балансовите стойности описани по-горе, представляват максимално възможното излагане на кредитен риск на Дружеството по отношение на тези финансови инструменти.

Кредитният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби поради намаляване стойността на даден финансов инструмент при неблагоприятни събития с кредитен характер (вкл. сетълмент риск при неизпълнение от страна на контрагента), свързани с емитента на финансовия инструмент или насрещната страна по сделката, както и държавите или юрисдикциите, където са базирани или осъществяват своята дейност. Кредитният риск има две основни разновидности:

- Позиционен риск – възможната загуба, произтичаща от промяна на цената на даден финансов инструмент в резултат на фактори, свързани с кредитоспособността на емитента или в случай на деривативен инструмент-свързан с емитента на базовия инструмент;
- Сетълмент риск – възможната загуба, произтичаща от невъзможността или нежеланието на насрещна страна по сделка с финансови инструменти да изпълни точно и в срок своите задължения;

През периода Управляващото дружество поддържа вземания само срещу първокласни контрагенти, което значително минимизира позиционния риск и сетълмент риска.

Излагането на Дружеството на кредитен риск е ограничено до размера на балансовата стойност на финансовите активи, признати към датата на финансовия отчет, както е посочено по-долу:

	31.12.2019	31.12.2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
Групи финансови активи – балансови стойности:		
Пари и парични еквиваленти	3 910	2 800
Финансови активи по справедлива стойност през друг всеобхватен доход	278	277
Финансови активи по амортизирана стойност:		
Търговски вземания и други	276	127
Вземания от свързани лица	887	172
Пари и парични еквиваленти	3 910	2 800
	5 351	3 376

Основните приходи, които Дружеството реализира, са от организацията и управлението на КИС – ДФ „Стратегия“, ДФ „Евростабилност“, ДФ „Прогрес“, ДФ „Компас Глобъл Трендс“, ДФ „Плюс“, ДФ „Компас Евроселект“, ДФ „Компас Фъндс Селект-21“. Поради наличието на правото да управлява посочените Фондове, Дружеството не е изложено на кредитен риск от неплащане на задълженията от страна на фондовете към Дружеството.

Ръководството на Дружеството счита, че всички гореспоменати финансови активи, които не са били обезценявани през представените отчетни периоди, са финансови активи с висока кредитна оценка, включително и тези, които са с настъпил падеж.

В следващите таблици е представен анализ на матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на финансовите активи:

31 декември 2019 г.	До 3 м.	1 г.-5 г.	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в каса и банка	3 910	-	3 910
Акции	1	-	1
Корпоративни облигации	-	277	277
Вземания	1 163	-	1 163
Общо активи	5 074	277	5 351

31 декември 2018 г.	До 3 м.	1 г.-5 г.	Общо
	‘000 лв	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в каса и банка	2 800	-	2 800
Акции	-	-	-
Корпоративни облигации	-	277	277
Вземания	303	-	303
Общо активи	3 103	277	3 380

Ликвиден риск

Ликвидният риск има две основни разновидности:

- Риск на финансирането, който възниква във връзка с осигуряването на финансови средства за посрещане на финансови задължения, когато те станат изискуеми. Рискът от финансирането има две измерения: риск Управляващото дружество да не бъде в състояние да посрещне задълженията към Клиентите на КИС и риск от невъзможност Управляващото дружество да посрещне задължения, свързани със собствените му дейности;
- Риск свързан с пазарната ликвидност на финансовите инструменти, който възниква, когато дадена транзакция не може да бъде осъществена при преобладаващите пазарни цени на финансовия инструменти, или извършването ѝ е възможно само при неблагоприятни финансови условия, поради значителния размер на позицията в сравнение с обичайната търговия;

Несистематични рискове

Договорните фондове оперират в силно регулирана среда, което е предварително условие за намаляване на рисковете от операциите. Основен регулатор е Комисията за финансов надзор. Допълнителен контрол се осъществява и от банката депозитар.

Мерки за редуциране на влиянието на евентуална засилена пазарна волатилност

Във връзка със силно променливата конюнктура на финансовите пазари в световен мащаб, освен изрично предвидените процедури в Правилата за управление на риска на договорните фондове, УД „Компас Инвест“ АД предприема допълнителни мерки във връзка с управлението на ликвидните и кредитните рискове, а именно:

1. Непрекъснат контрол и своевременно предоставяне на информация на отдел „Управление на активи“ и изпълнителния директор за броя и размера на подадените поръчки за емитиране и обратно изкупуване на дялове за следващия работен ден;
2. Непрекъснато наблюдение на движенията на цените на финансовите инструменти от портфейла на договорния фонд по време на борсовите сесии;
3. Проверка и уведомяване на изпълнителния директор – за наличностите по бързоликвидни активи и техният относителен дял в общата сума на активите на договорния фонд.

Към 31 декември 2019 г. падежите на задълженията на Дружеството са обобщени както следва:

31 декември 2019 г.

**Краткосрочни
До 1 година
'000 лв.**

Задължения към доставчици	-
Задължения към доверители	3 218
Други задължения	1
	<hr/>
	3 219

31 декември 2018 г.

**Краткосрочни
До 1 година
'000 лв.**

Задължения към доставчици	10
Задължения към доверители	1 398
Други задължения	1
	<hr/>
	1 409

Операционен риск

Операционният риск е вероятността да бъдат реализирани загуби, дължащи се на неподходящи или неадекватни вътрешни правила и/или процедури, грешки на

персонала и/или информационните системи, злоумишлени действия, неблагоприятни външни събития и други.

Операционните рискове са свързани с четири основни рискови фактора:

- Персонал – възможни загуби, свързани с грешки, измами и други подобни, липса на съответна квалификация или загуба на ключови служители и т.н.;
- Процеси – възможни загуби вследствие на транзакции, счетоводни грешки, неизгодни договори, неточни финансови отчети или оценки и т.н.;
- Системи – възможни загуби от срив на информационни системи или комуникационни канали, програмни грешки, некоректни данни, пробиви в сигурността, недостиг на операционен капацитет и т.н.;
- Външни рискове – възможни загуби, дължащи се на природни катаклизми, съдебни разпоредби, неизпълнение от страна на доставчици, кражби, грабежи и др. противозаконни действия на външни лица, политически, регулаторни, данъчни и други фактори.

Управляващото дружество управлява операционния риск с помощта на система за вътрешен контрол на процесите, нивата на достъп до системите и лимитите за сделки на персонала.

26. Оценяване по справедлива стойност

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Следващата таблица представя анализ на йерархията за отчитане по справедлива стойност на финансовите активи на Дружеството по видове към 31 декември 2019:

	Ниво 1 ‘000 лв.	Ниво 3 ‘000 лв.	Общо ‘000 лв.
Финансови активи			
Акции	1		1
Корпоративни облигации	-	277	277
	1	277	278

През периода дружеството не е извършвало трансфери между нивата за определяне на справедлива стойност.

Определяне на справедливата стойност на ниво 3

За финансовите активи и пасиви на Дружеството, класифицирани на ниво 3, справедливата стойност на финансовите активи се определят чрез използване на техники за оценка. Дружеството използва различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Следната таблица представя техниките, използвани при оценяването на справедливите стойности на ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни.

Вид на финансовия инструмент	Справедлива стойност към 31.12.2019г ('000 лв.)	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми и входящи данни	Взаимовръзка между ключовите ненаблюдаеми данни и справедливата стойност
Български корпоративни облигации	277	Дисконтирани парични потоци	Дисконтов процент, коригиран за риска над безрисковата премия	Значително увеличение над безрисковия лихвен процент ще доведе до по-ниска справедлива стойност

Следващата таблица представя движението в ниво 3 за годината приключваща на 31 декември 2019 по класове финансови инструменти.

	Облигации
Начално салдо	277
Крайно салдо	277

Входни данни и допускания при определяне на справедливата стойност

Следната таблица обобщава количествената информация по отношение на съществените ненаблюдаеми входни данни при оценки от ниво 3:

Описание	Справедлива стойност към		Ненаблюдаеми входни данни *	Обхват (средно-претеглена стойност)	
	31.12.2019 '000 лв.	31.12.2019 '000 лв.		2019	2018
Дългови ценни книжа	277	277	Риск коригиран дисконтов процент	7.85%	n/a

27. Категории финансови активи

Балансовите стойности на финансовите активи на Дружеството могат да бъдат представени в следните категории:

Финансови активи	31.12.2019	31.12.2018
	‘000 лв.	‘000 лв.
<i>Финансови активи по амортизирана стойност</i>		
Търговски и други вземания	276	127
Вземания от свързани лица	887	172
Пари и парични еквиваленти	3 910	2 800
<i>Финансови активи отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход</i>		
Ценни книжа	278	277
	5 351	3 376
Финансови пасиви	2019	2018
<i>Финансови пасиви по амортизирана стойност</i>	‘000 лв.	‘000 лв.
Търговски и други задължения	3 219	1 399
	3 219	1 399

28. Политика и процедури за управление на капитала

Целите на Дружеството във връзка с управление на капитала са:

- да осигури способността на Дружеството да продължи да съществува като действащо предприятие; и
- да осигури адекватна рентабилност за акционерите.

Дейността на Дружеството подлежи на контрол от Комисията по финансов надзор, като управляващото дружество постоянно следи и спазва специфичните изисквания по отношение на собствения си капитал, съгласно нормативната уредба.

През отчетния период дружеството наблюдава капиталовата си адекватност и ликвидност в съответствие с изисквания, постановени в Наредба № 44 за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, инвестиционните дружества от затворен тип и управляващите дружества (НИДКИСИДЗТУД).

29. Събития след края на отчетния период

В началото на 2020 г. поради разпространението на нов коронавирус (Covid-19) в световен мащаб се появиха затруднения в бизнеса и икономическата дейност на редица предприятия и цели икономически отрасли. На 11.03.2020 г. Световната здравна организация обяви и наличието на пандемия от коронавирус (Covid-19).

На капиталовите пазари през последните седмици се наблюдава рязко повишаване на нивото на пазарната волатилност, породено в основната си част от разпродажби на активи и ребалансиране на портфейли на големи институционални инвеститори, което доведе и до значителен спад в доходността на основните борсови индекси.

Ситуацията и предприетите мерки от държавните власти са изключително динамични, поради което към момента ръководството на Дружеството не е в

състояние да оцени влиянието на коронавирус пандемията върху бъдещото финансово състояние и резултатите от дейността му, но счита, че въздействието ще доведе до волатилност на пазарния и ценови риск, свързан с финансовите активи на Дружеството и на управляваните от него фондове и портфейли на доверители и е възможно да има негативен ефект върху дейността на Дружеството.

30. Одобрение на финансовия отчет

Финансовият отчет към 31 декември 2019 г. (включително сравнителната информация) е одобрен и приет от Съвета на директорите на 25 март 2020 г.